

ոտք իբր կանգունի երկայնութիւն: Միջինն է 4.88 ոտք որ Հոսովէտական ոտնաչափի երկայնութեան խիստ մօտ է:

39. — Այս տարածութիւնները աւելի դժուար են, երբ չենք գիտեր թէ հեղինակը լինչպէս առած է իր չափերը, լարով թէ քայլով: Բայց եթէ պատէն դուրս առնենք, ինչպէս ցոյց կուտայ Արգոլմի ստուերագիրը, որուն մնացորդները կը գտնուին Dr. Schick ի մօտ, չըջապատին երկայնութիւնը պիտի ըլլայ 490 ոտք, որ կանգունի (dexter) երկայնութիւնը կուտայ իբր 4.58 ոտք: Նաեւ, եթէ մենք ընդունինք որ նախկին գմբէթին լայնութիւնը կը համապատասխանէ սիներու այժմու չըջանակի արտաքինին՝ չըջափակի երկայնութիւնը պիտի ըլլայ 252 ոտք, մէկ կանգունը կուտայ 4.66 ոտք:

40. — Ուստի հեռաւորութիւնը Գերեզմանէն մինչեւ Գողգոթայի կեդրոնը 132 ոտք է, որ 28 ի բաժնելով մէկ կանգունը կուտայ 4.71 ոտք, և Գողգոթայէն Ս. Հեղինէի մատարան հեռաւորութիւնն է 92 ոտք, որ 19 ի բաժնելով մէկ կանգունը կուտայ 4.84 ոտք:

41. — Կոստանդնուսի եկեղեցիներուն զբաւած տարածութեան երկայնութիւնը կը շարունակուի Ս. Գերեզմանի եկեղեցիին արեւմուտքէն մինչեւ սիներու մնացորդները, իսկ էլ Զէյդ կոչուած փողոցին արեւմուտքը 472 ոտք է: Ասիկա բաժնելով 96 ի կը ստանանք 4.88 իբր կանգունի երկայնութիւն: Տարածութեան լայնութիւնը կը զանազանի, բայց կարելի է հաշուել իբր 150 ոտք որ կը ստացուի մէկ կանգունը իբր 5 ոտք:

37-37 հատուածին դառնաք: Հեղինակը Ս. Կուսի անունով չորս եկեղեցիներ կը յիշատակէ. Պրոպատիկէ Աւազանին եկեղեցին, Ս. Կուսի գերեզմանի եկեղեցին, Զիթենեաց լերան վրայ Ս. Կուսի եկեղեցին և Յուստինիանոս կայսրէն շինուած նոր եկեղեցին: Այն եկեղեցին որ երկրաշարժէն քլնասուած էր, հաւանաբար վերջին երկուքներէն մին է: Անոր մասին արուած տարածութիւնները հասկնալ դժուար է: Եկեղեցին ստուգիւ շատ ընդարձակ էր. աւելի լայն քան Բեթլեհէմի եկեղեցին:

38. — Սիոնի եկեղեցիին տարածու-

թիւնները ընդհանրապէս շատ պարզ են: Ան ունի 39 կանգուն երկայնութիւն կամ գրեթէ 180 ոտք, և 26 կանգուն լայնութիւն կամ գրեթէ 126 ոտք:

Ամբողջութեան նայելով Commemorative շատ հետաքրքրական յիշատակարան մըն է և արժանի խնամոտ ուսումնասիրութեան:

Այս յիշատակարանը կը կոչուի Commemorative de Casis Dei Vel Monasteriis զոր ղեղապետ Sir Watson լուստարանութեամբ հրատարակած է Palestine Exploration Fund Հանդէսի մէջ (1913, էջ 23-33) ինչպէս կը տեսնուի վերեւ: Մեր «Հայկական Հին Վանքեր և Եկեղեցիներ Ս. Երկրին մէջ» գիրքը (տպ. Երուսաղէմ, 1931) կը պարունակէ ինչ ինչ մէջբերումներ նոյն կարեւոր յիշատակարանի լատիներէն թարգմանութենէն. այս անգամ անգղ. թարգմանութիւնը ի ձեռքն ունենալով ուրախութեամբ հայերէնի թարգմանեցինք զայն հանդերձ լուստարանութիւններով, ի պէտս Պատմութեան Ս. Տեղեաց և Վանօրէից:

ՄԿԻՏԻՉ ԵՊՍ. ԱՂԱՒԵՌԻՆԻ

ՎԵՐՋ

ԽՈՐՀԱՆՈՒՄԻ ԵՒ ԽՈՍԿ

Երջանկաբար զնդակ մըն է, որուն ետեւէն կը վազկէի որչափ ասեմ որ կը բաւայի այն, և ետք կանգ կ'առնէ՝ մեր nsfով կը մըղնէ զայն:

*

Այն որ կ'ուզէ աղօթել, պարսի վճարել մեքենա չար խորհուրդներ, ամեն երկրաբանական, բարձրացնել սիրտը դիպի երկինք, մոռնալ նախասինները և ներել իր բշխականներուն:

*

Աղօթք վեր կը բարձրացնէ մեզ տեսնելի իրերէն, կը հանդարտեցնէ մեր ոխն ու փեղը, կը ափովիկ մեր վիշտերը, և աւելի զօրաւոր կը դարձնէ մեզ փորձանքներու դիմ:

*

Աղօթքը առաքինութիւն մը չէ usmquayku, բայց սկիզբն է բոլոր առաքինութեանց: Աղօթել և լաւ աղօթել է պարստուս ըլլալ լաւ ապրելուն: